

กสม. ๑

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๒๗ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๓๖๑/๒๕๖๒

เรื่อง เสรีภาพในการชุมนุมและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น กรณีจัดกิจกรรม การแถลงข่าว และการออกอากาศทางโทรทัศน์

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

เจ้าหน้าที่ทหาร

ที่ ๑

เจ้าหน้าที่ตำรวจ

ที่ ๒

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ที่ ๓

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๒๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ กล่าวอ้างว่า นับตั้งแต่มีการรัฐประหารโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ปราบกฏมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนหลายกรณี ดังนี้

๑) การละเมิดเสรีภาพในการชุมนุม เช่น กรณีเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ขัดขวางการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม [REDACTED] และร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีแก่ผู้จัดกิจกรรมในความผิดตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ เป็นต้น

๒) การละเมิดสิทธิในกระบวนการยุติธรรม (Right to fair trial) กรณีเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๑ ที่มีการดำเนินคดีแก่กลุ่มบุคคลที่ [REDACTED] บริเวณสกายวอล์ก สีแยกปทุมวัน กลุ่มผู้ต้องหาได้รับแจ้งในขณะเดินทางไปรายงานตัวว่า พนักงานสอบสวนจะส่งตัวไปขอฝากขังต่อศาล อันจะเป็นเหตุให้ต้องยื่นเรื่องขอประกันตัว กลุ่มผู้ต้องหาจึงมอบหมายให้ทนายความไปขอเลื่อนการรายงานตัว แต่พนักงานสอบสวนไม่อนุญาตและได้ออกหมายเรียกเป็นครั้งที่สองแทน อันเป็นการปฏิบัติเสมือนเป็นผู้ที่กระทำความผิดแล้ว

/๓) กรณี...

๓) กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลลุมพินี ติดต่อบุคลากรสโมสรผู้สื่อข่าวต่างประเทศแห่งประเทศไทย เพื่อให้ระงับและไม่อนุญาตให้ [REDACTED] ใช้สถานที่แถลงข่าวที่จะจัดขึ้นในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๔) กรณีผู้ร้องที่ ๓ มีคำสั่งพักใบอนุญาต [REDACTED] เป็นเวลา ๑๕ วัน ซึ่งเกิดขึ้นในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยกล่าวอ้างว่า รายการหนึ่งของ [REDACTED] มีการให้สัมภาษณ์เข้าข่ายปลุกระดมประชาชน

จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การพิจารณาคำร้องเบื้องต้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาจากข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วเห็นว่าพฤติการณ์ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นกรณีเกี่ยวกับเสรีภาพในการชุมนุมและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖

๓. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้พิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ดังต่อไปนี้

๑) สรุปผลการเข้าร่วมสังเกตการณ์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการทำกิจกรรมการใช้สิทธิพลเมืองของประชาชน [REDACTED] เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ ณ [REDACTED] มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

๒) สรุปผลการเข้าร่วมสังเกตการณ์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการรับทราบข้อกล่าวหาของผู้เข้าร่วมกิจกรรม [REDACTED] เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ณ สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน

๓) บันทึกสรุปการสังเกตการณ์กรณีการชุมนุมของ [REDACTED] เมื่อวันที่ ๒๑ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

/๔) หนังสือ...

๔) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ส่วนที่ ๓๓๗/๒๓๗๐๒.๐๓ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕) ข้าพจาก [REDACTED]

[REDACTED] ยืนยันสู่คดีกรณีชุมนุมเรียกร้องการเลือกตั้งที่สกายวอล์ก ปทุมวัน

๔. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาคำร้อง ขอให้จริงฝ่ายผู้ร้อง และฝ่ายผู้ถูกร้อง รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้ว สามารถพิจารณาโดยแยกเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๔.๑ ประเด็นที่หนึ่ง กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ขัดขวางการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม [REDACTED] และแจ้งความดำเนินคดีแก่ผู้จัดกิจกรรมในความผิดตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓ /๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ ถือเป็นการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือไม่

ข้อเท็จจริงรับฟังในเบื้องต้นได้ว่า เครือข่ายประชาชน ๔ เครือข่าย ซึ่งประกอบด้วย

(๑) เครือข่าย [REDACTED]

(๒) เครือข่าย [REDACTED]

(๓) เครือข่าย [REDACTED]

(๔) เครือข่าย [REDACTED]

[REDACTED] จัดให้มีกิจกรรมและการเดินมิตรภาพ ระหว่างวันที่ ๑๙ มกราคม - ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ในนามกลุ่ม [REDACTED] โดยกิจกรรมและการเดินมิตรภาพ [REDACTED] เป็นกิจกรรมเดินจากกรุงเทพมหานครถึงจังหวัดขอนแก่น ระยะทาง ๔๕๐ กิโลเมตร ตามกำหนดการจะเริ่มเดินในวันเสาร์ที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างพื้นที่ในการสื่อสารต่อประเด็นปัญหาและความไม่มั่นคงในชีวิต รวมถึงส่งต่อข้อมูลและสร้างการรับรู้ให้แก่สังคมในประเด็นดังกล่าว ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมได้เริ่มขึ้นวันแรกภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ โดยในวันดังกล่าว [REDACTED] ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำงานร่วมกับนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในการเรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความยุติธรรมตามช่องทางกฎหมายและสภาพแวดล้อม ได้มีหนังสือเชิญกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมสังเกตการณ์การจัดกิจกรรม ณ [REDACTED] มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

จากสรุปผลการเข้าร่วมสังเกตการณ์การทำกิจกรรม เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ ณ [REDACTED] มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต สรุปความได้ว่า คณะผู้ประสานงานการจัดกิจกรรมได้มีการประชุมหารือ ชักซ้อมความเข้าใจ เน้นย้ำวัตถุประสงค์ของกิจกรรม และแจ้งต่อที่ประชุมว่า คณะที่ปรึกษาด้านกฎหมายได้มีหนังสือไปยังสถานีตำรวจภูธรคลองหลวง โดยแจ้งความประสงค์ของการชุมนุมสาธารณะว่า เพื่อเดินทางไกลปลูกฝังจิตสำนึกต่อปัญหาการคุกคามต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ทั้งนี้ สถานีตำรวจภูธรคลองหลวงได้แจ้งกลับผู้แทนเครือข่าย [REDACTED] โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑) ผู้แจ้งการชุมนุมสาธารณะ คือ [REDACTED] ผู้แทนเครือข่าย [REDACTED] [REDACTED] แจ้งว่า ระหว่างวันที่ ๒๐ มกราคม - ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ จะมีการชุมนุมเดินทางไกล มีผู้ร่วมชุมนุมประมาณ ๕๐ - ๑๐๐ คน บางจุดบางช่วงอาจมากกว่านั้น โดยเฉพาะในส่วนของการจัดเวทีเสวนาและจัดนิทรรศการสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง อาจเพิ่มขึ้นเป็น ๒๐๐ - ๓๐๐ คน ใช้ยานพาหนะ เป็นรถยนต์ ๓ คัน และรถจักรยานยนต์ ๓ คัน ใช้เครื่องเสียง โทรโข่งและลำโพงเล็กจำนวน ๕ ตัว ใช้ธง ป้ายผ้าณรงค์ ป้ายไวโรนรณรงค์ ฯลฯ โดยมีวัตถุประสงค์ เดินทางไกลเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาการคุกคามต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๒) กรณีการชุมนุมสาธารณะที่มีการใช้เครื่องขยายเสียง จะต้องขออนุญาตใช้เครื่องขยายเสียง ณ พื้นที่เขต สถานีตำรวจภูธรคลองหลวง ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓ และระเบียบก่อนการชุมนุม และขณะที่มีการชุมนุมห้ามมิให้ใช้เครื่องขยายเสียงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ตามประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง กำหนดระดับเสียงของเครื่องขยายเสียงที่ใช้ในการชุมนุมสาธารณะ

๓) การชุมนุมสาธารณะ ซึ่งมีผู้ร่วมชุมนุมจำนวนมากและการเคลื่อนย้ายอาจส่งผลกระทบต่อจราจร กีดขวางทางเข้าออกหรือรบกวนการปฏิบัติงานหรือการใช้บริการสถานที่ ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วยถนนพหลโยธินเป็นเส้นทางสายหลักของประเทศมีผู้สัญจรใช้เป็นจำนวนมากมีปัญหาการจราจร จึงแนะนำให้ผู้จัดการการชุมนุมใช้ยานพาหนะในการเดินทางแทนการเดินเท้า เพื่อลดปัญหาความไม่ปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกการจราจร โดยสถานีตำรวจภูธรคลองหลวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะจัดเจ้าหน้าที่ป้องกันและอำนวยความสะดวกตลอดเส้นทาง

๔) การแสดงออกในการชุมนุม สุ่มเสียงและล้อแหลม อาจเข้าลักษณะการกระทำที่ขัดต่อคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ ให้ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะพึงระมัดระวังและควบคุมผู้ร่วม

ชุมนุม มิให้ปฏิบัติในลักษณะขัดขวาง หรือต่อต้านการปฏิบัติหน้าที่ อีกทั้งการแสดงป้ายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ต้องไม่มีลักษณะต่อต้านการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติแต่อย่างใด

๕) ให้ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะส่งมอบแผนผังในการชุมนุมสาธารณะและเส้นทางเดินทางเคลื่อนย้ายตลอดเส้นทาง เพื่อเจ้าหน้าที่จะได้จัดเตรียมความพร้อม การรักษาความปลอดภัย และความเรียบร้อยตลอดเส้นทางชุมนุมและการเดินทาง พร้อมภาพถ่ายประกอบ และจำนวนผู้ร่วมชุมนุม

๖) ผู้ประสงค์จัดการชุมนุมสาธารณะถือเป็นผู้จัดการชุมนุมสาธารณะและผู้ชุมนุม มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ ถึงมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘

อย่างไรก็ตาม คณะผู้ประสานงานการจัดกิจกรรมยังคงมีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ในกรณีเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้แก่ ██████████ ผู้บังคับกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๔ ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้รักษาความสงบเรียบร้อยตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติในพื้นที่อำเภอคลองหลวง และอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่แกนนำเครือข่ายภาคประชาชนที่ใช้ชื่อว่า ██████████ จำนวน ๘ คน ประกอบด้วย ██████████

██████████ ในข้อหาฝ่าฝืนคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ ที่ห้ามชุมนุมทางการเมืองเกินกว่า ๕ คน ขึ้นไป ทั้งที่ก่อนหน้านี้ ██████████ ได้แจ้งการชุมนุมสาธารณะต่อเจ้าหน้าที่แล้ว ต่อมาพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่า เมื่อกรณีตามประเด็นนี้ พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ที่ต้องหาว่ากระทำความผิดตามที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้แก่ ██████████ ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ประกอบกับปัจจุบันคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ ข้อ ๑๒ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการชุมนุมหรือดำเนินกิจกรรมทางการเมืองได้ถูกยกเลิกโดยผลของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การให้ประชาชนและพรรคการเมืองดำเนินกิจกรรมทางการเมืองแล้ว จึงเป็นกรณีตามมาตรา ๓๙ (๕) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสั่งยุติเรื่องในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีการแก้ไขปัญหอย่างเหมาะสมแล้ว เห็นควรยุติเรื่อง

๔.๒ ประเด็นที่สอง กรณีเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๑ ที่มีการดำเนินคดีแก่กลุ่มบุคคลที่จัดกิจกรรมอยากเลือกตั้ง บริเวณสกายวอล์ก สีแยกปทุมวัน โดยกลุ่มผู้ต้องหาได้รับแจ้งในขณะที่เดินทางไปรายงานตัวว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ในฐานะพนักงานสอบสวนจะส่งตัวไปขอฝากขังต่อศาล อันจะเป็นเหตุให้ต้องยื่นเรื่องขอประกันตัว กลุ่มผู้ต้องหาจึงมอบหมายให้ทนายความไปขอเลื่อนการรายงานตัว แต่ผู้ถูกร้องไม่อนุญาตและได้ออกหมายเรียกเป็นครั้งที่สอง เป็นการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือไม่

ข้อเท็จจริงรับฟังในเบื้องต้นได้ว่า [REDACTED] ซึ่งเป็นกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อเรียกร้องสิทธิในการเลือกตั้ง เป็นผู้ต้องหาคดียุยงปลุกปั่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ฝ่าฝืนคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ และกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ จากการเข้าร่วมชุมนุม [REDACTED] [REDACTED] เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๑ บริเวณสกายวอล์ก แยกปทุมวัน ซึ่งกลุ่มผู้ต้องหาเคยได้มอบหมายให้ทนายความขอเลื่อนการรายงานตัว แต่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่อนุญาตและได้ออกหมายเรียกเป็นครั้งที่สอง ทั้งนี้เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ กลุ่มผู้ต้องหาได้ไปรายงานตัวตามหมายเรียก ณ สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน โดยมีผู้ที่มาให้กำลังใจ ประมาณ ๓๐ - ๔๐ คน รวมตัวกันบริเวณห้วมุมตลาดสามย่านซึ่งอยู่ตรงข้ามสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้แผงเหล็กกั้นบริเวณด้านหน้าอาคารสถานีตำรวจ พร้อมทั้งนำป้ายไปปิดบริเวณแผงเหล็กกำหนดเป็นพื้นที่หวงห้าม และห้ามผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าพื้นที่ก่อนได้รับอนุญาต รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่ตำรวจนอกเครื่องแบบและเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมฝูงชนเข้าร่วมสังเกตการณ์บริเวณโดยรอบ

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับสิทธิที่จะได้รับการสอบสวนอย่างถูกต้อง นั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๒ บัญญัติว่า การที่จะให้บุคคลใดมาที่พนักงานสอบสวนหรือมาที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือมาศาล เนื่องในการสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้องการพิจารณาคดี หรือการอย่างอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ จะต้อง มีหมายเรียกของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือของศาลแล้วแต่กรณี แต่ในกรณีที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ไปทำการสอบสวนด้วยตนเอง ย่อมมีอำนาจที่จะเรียกผู้ต้องหาหรือพยานมาได้โดยไม่ต้องออกหมายเรียก ดังนั้น การอนุญาตให้มีการเลื่อนการรายงานตัวตามหมายเรียกหรือไม่ นั้น ย่อมเป็นดุลพินิจของพนักงานสอบสวนที่จะดำเนินการได้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ อีกทั้งการกระทำดังกล่าวไม่มีผลทางกฎหมายทำให้บุคคลที่ถูกออกหมายเรียกถูกปฏิบัติเสมือนเป็นผู้กระทำความผิด ในชั้นนี้จึงไม่อาจรับฟังได้ว่า มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้น เห็นควรยุติเรื่อง

๔.๓ ประเด็นที่สาม กรณีที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ติดต่อผู้บริหารสโมสร [REDACTED] เพื่อให้ [REDACTED] เพื่อให้ระงับและไม่อนุญาตให้ [REDACTED] ใช้สถานที่แกลองข่าวที่จะจัดขึ้นในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ถือเป็น การกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่

จากการแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้มีหนังสือสอบถามไปยังผู้ถูกร้อง ที่ ๒ จำนวน ๒ ครั้ง แต่ไม่ได้รับข้อมูลใด ๆ จึงจำเป็นต้องนำข้อเท็จจริงที่เผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน มาพิจารณา ซึ่งรับฟังข้อเท็จจริงในเบื้องต้นได้ว่า ผู้ร้องได้แจ้งผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัวเพื่อเชิญสื่อมวลชนและผู้สนใจร่วมรับฟังการแถลงข่าวความคืบหน้ากรณี [REDACTED] หรือกลุ่มที่เรียกตัวเองว่า [REDACTED] ถูกตั้งข้อหาจากการชุมนุมเรียกร้องการเลือกตั้งที่บริเวณสกายวอล์ก แยกปทุมวัน โดยมีผู้แทนจาก [REDACTED]

[REDACTED] เข้าร่วม ณ สโมสร [REDACTED] ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และมีสื่อมวลชนจำนวนหนึ่งรอทำข่าวตั้งแต่เวลา ประมาณ ๐๙.๓๐ นาฬิกา ต่อมาผู้ถูกร้องที่ ๒ สังกัดสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีได้ขอให้ผู้แทน [REDACTED] เข้าพบ เพื่อแจ้งว่าการจัดงานแถลงข่าวดังกล่าวอาจเข้าข่ายกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ จากนั้น ผู้ร้องจึงแจ้งผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัวว่า “วันนี้ไม่มีกำหนดการแถลงข่าว แต่จะมานั่งตีหมาแพ่แทน” หลังจากนั้นสื่อมวลชนที่รอทำข่าวได้รับแจ้งจากผู้จัดการอาคาร [REDACTED] ซึ่งเป็นที่ตั้งของสโมสร [REDACTED] ว่า ขอความร่วมมือให้ทำข่าวบริเวณนอกอาคาร ผู้สื่อข่าวจึงลงไปบริเวณ ลานจอดรถของอาคาร โดยมีผู้ถูกร้องที่ ๒ ทั้งในและนอกเครื่องแบบเฝ้าดูสถานการณ์ ซึ่ง [REDACTED] ผู้แทน [REDACTED] ได้ประกาศว่า [REDACTED] ถูกตักเตือนไม่ให้มีการจัดการแถลงข่าว จึงขอความร่วมมือให้ผู้สื่อข่าวไม่กระจุกตัวอยู่รวมกัน ไม่เช่นนั้น [REDACTED] มีความเสี่ยงที่จะถูกปิด ทำให้สื่อมวลชนต้องเข้าไป สัมภาษณ์ผู้ร้องคราวละ ๑ - ๒ สำนักข่าว

พิจารณาแล้วเห็นว่า เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลย่อมได้รับการคุ้มครอง ตามมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐^๑ จากการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า แม้การแถลงข่าวไม่สามารถจัดขึ้นในสถานที่ของ [REDACTED] แต่ผู้ร้องก็ได้ ให้สัมภาษณ์และแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อมวลชนแล้ว จึงไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้ร้องถูกจำกัดเสรีภาพ

ในการ...

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ ...

ในการแสดงความคิดเห็น และไม่อาจถือได้ว่าการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เห็นควรยุติเรื่อง

๔.๔ ประเด็นที่สี่ กรณีผู้ถูกร้องที่ ๓ มีคำสั่งพักใบอนุญาต [REDACTED] เป็นเวลา ๑๕ วัน ถือเป็นการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่

ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติได้รับหนังสือชี้แจงจากบริษัท [REDACTED] สรุปลงสาระสำคัญของรายการทิศทางประชาธิปไตย ซึ่งออกอากาศทางช่องรายการ [REDACTED] เมื่อวันที่ ๑๐ และวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ โดยเนื้อหาสาระเป็นการสัมภาษณ์ประชาชนที่อ้างว่าเดินทางไปเยี่ยม [REDACTED] ณ เรือนจำบางขวาง เกี่ยวกับความยุติธรรมที่ [REDACTED] ได้รับ เนื่องจากเหตุการณ์หลาย ๆ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นคล้ายคลึงกัน แต่กลับถูกปฏิบัติหรือได้รับผลทางกฎหมายที่ไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ การที่ผู้ดำเนินรายการตั้งคำถามผู้ที่เดินทางเข้าเยี่ยม [REDACTED] เพื่อสื่อให้เห็นถึงเหตุผลหรือความต้องการของประชาชนดังกล่าว โดยทางบริษัทไม่ได้มีเจตนาที่จะให้มีการสื่อหรือหมายความให้เป็นการปลุกระดมแต่อย่างใด

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ข้อร้องเรียน และคำชี้แจงของบริษัท นำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถูกร้องที่ ๓ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๑ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้ดำเนินการสอบสวนการในการรวบรวมข้อเท็จจริง โดยแจ้งข้อร้องเรียนให้บริษัทได้ทราบและเปิดโอกาสให้บริษัทได้ชี้แจงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอแล้ว กระบวนการรวบรวมข้อเท็จจริงจึงเป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนที่พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่มีโทษทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๖ รวมทั้งผู้ถูกร้องที่ ๓ ได้พิจารณาเนื้อหารายการดังกล่าวซึ่งออกอากาศเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ แล้วเห็นว่า รายการมีสาระสำคัญเป็นการวิพากษ์วิจารณ์กระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางการเมืองของ [REDACTED] ว่ามีลักษณะที่ไม่ยุติธรรม เมื่อเทียบเคียงกับการกระทำในลักษณะเดียวกันของ [REDACTED] นอกจากนี้รายการเดียวกันที่ออกอากาศเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ มีสาระสำคัญเป็นการให้ข้อมูลว่า ประเทศไทยยังคงมีการแบ่งแยกเป็นกลุ่ม ต้องให้กำลังใจพวกเดียวกัน และเห็นว่ากรกระทำของ [REDACTED] ไม่ควรต้องได้รับโทษจำคุก ซึ่งเป็นการ

ไม่ยุติธรรม...

ไม่ยุติธรรม โดยตอนท้ายของการให้สัมภาษณ์มีการนำเสนอลักษณะเชิงชวนให้ประชาชนสละเวลาไปเยี่ยม ████████ และให้ ████████ ต่อสู้ต่อไปและจะได้รับความยุติธรรมที่แท้จริง สำหรับเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ มีการนำเสนอเนื้อหาสาระว่า การเลือกตั้งเป็นหนทางเดียวที่จะทำให้ประเทศเจริญ และเศรษฐกิจการค้ามีเสถียรภาพ โดยผู้ดำเนินรายการได้ชี้้นำให้แขกรับเชิญในรายการพูดให้กำลังใจสมาชิก ████████ ที่ไม่ได้รับความยุติธรรม และตอนท้ายยังคงมีการใช้ถ้อยคำในลักษณะเชิงชวนให้ประชาชนเข้าเยี่ยม ████████ และร่วมกันต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย โดยไม่คำนึงถึงสี่เสือและชนชั้นวรรณะ

ผู้ถูกร้องที่ ๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า สาระและวัตถุประสงค์สำคัญของรายการดังกล่าว ทั้ง ๓ ตอนนั้น ยังคงมีลักษณะวิพากษ์วิจารณ์กระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวทางการเมือง โดยเน้นย้ำว่ามีความไม่ยุติธรรมระหว่างกลุ่มบุคคลทางการเมืองที่ใช้สัญลักษณ์ ████████ กับกลุ่มบุคคลทางการเมืองที่ใช้สัญลักษณ์ ████████ ซึ่งกระทำความผิดในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน แต่ถูกดำเนินกระบวนการยุติธรรมที่แตกต่างกัน แม้ในรายการจะไม่มีมีการเชิญบุคคลที่เป็นแกนนำมาออกอากาศหรือให้สัมภาษณ์ โดยเปลี่ยนเป็นประชาชนทั่วไป ซึ่งอ้างว่าได้มีการเข้าไปเยี่ยม ████████ ณ เรือนจำกลางบางขวาง เป็นประจำมาเป็นผู้ให้สัมภาษณ์แทน อาจสื่อให้ประชาชนที่รับชมรายการดังกล่าวเกิดความสับสนต่อกระบวนการยุติธรรมว่ามีความไม่เป็นธรรม ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันไม่ให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ และข้อคิดเห็น จะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมถึงประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๗/๒๕๕๗ จึงมีคำสั่งให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ประเภทช่องรายการโทรทัศน์ที่ไม่ใช่คลื่นความถี่แบบบอกรับสมาชิก ████████ เป็นเวลา ๑๕ วัน

พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้ให้การรับรองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน แม้การที่ผู้ถูกร้องที่ ๓ มีคำสั่งให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ประเภทช่องรายการโทรทัศน์ที่ไม่ใช่คลื่นความถี่แบบบอกรับสมาชิก ████████ เป็นเวลา ๑๕ วัน นั้น จะเป็นการจำกัดการใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น แต่เมื่อการดำเนินการดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๙๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การให้ความร่วมมือต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ อีกทั้ง

/การห้าม...

การห้ามออกอากาศก็เป็นเพียงห้วงระยะเวลาหนึ่ง จึงถือเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพภายใต้เงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้กระทำได้ ยังไม่อาจรับฟังได้ว่าเป็นการกระทำหรือการละเลยการกระทำ อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เห็นควรยุติเรื่องเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีหรือขู่จะดำเนินคดีต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ออกมาดำเนินกิจการสาธารณะซึ่งอาจเข้าข่ายในลักษณะการดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อระงับการมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ (Strategic Lawsuits Against Public Participation : SLAPPs) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเคยมีข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ช่องทางตามกฎหมาย โดยการฟ้องร้องดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา หรือที่เรียกว่า “การดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อระงับการมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ (SLAPPs)” ว่าควรกำชับให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ความรอบคอบและความระมัดระวังในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นหรือการแสดงออกของประชาชนต่อการกำหนดนโยบายหรือแผนงานของรัฐที่กระทบต่อประชาชน และควรตรวจสอบให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องก่อนที่จะมีการแจ้งความฟ้องร้องดำเนินคดีแก่นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ตามรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่ ๑๓๒/ ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ รับทราบสรุปผลการพิจารณาตามข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๓๐๗๓๖ กราบเรียนประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะได้ติดตามและประเมินสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีเกี่ยวกับการดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อระงับการมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะดังกล่าวอย่างต่อเนื่องต่อไป

๕. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๒๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ จึงมีมติให้ยุติเรื่อง

/รายงานผล...

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๓๖๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายวัส ติงสมิตร

นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์

นายสมณ์ พรหมรส

นางสาวอารีวรรณ จตุทอง

นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ